

Název disertační práce: Reliabilita a validita sociomapování komunikace: se zaměřením na vzájemné hodnocení uvnitř malých pracovních skupin

Autor: Mgr. Eva Rozehnalová

Školitel: MUDr. Mgr. Radvan Bahbouh, Ph.D.

Abstrakt:

Teoretická část práce nejprve stručně představuje téma skupinové komunikace a identifikuje faktory, které ji ovlivňují. Následné shrnutí poznatků z oblasti studia vlivu komunikace na výkonnost pracovních skupin dokládá nejen důležitost zkoumání skupinové komunikace, ale také rozvoje metod, které jsou schopny ji měřit. Text dále pokračuje přehledem takovýchto metod, přičemž zvláštní pozornost je věnována nejen jejich specifikům a vzájemným rozdílům, ale také údajům o jejich validitě a reliabilitě. Poslední kapitola teoretické části práce stručně popisuje metodu sociomapování v kontextu měření skupinové komunikace a rovněž shrnuje dosavadní poznatky z oblasti zkoumání její reliability a validity.

Empirická část sdružuje celou řadu studií realizovaných za účelem ověření kvality nástroje sociomapování v oblasti skupinové komunikace. Na úrovni sociomapování jakožto vizualizační metody byla zjišťována přesnost translace numerických dat do vzdálenostní matice i shoda posuzovatelů při interpretaci sociomap komunikace v týmu. Studie prokázaly, že sociomapování poskytuje relevantní podklady o skupinové komunikaci, které navíc proškolení posuzovatelé shodně interpretují.

Pokud sociomapování chápeme jako diagnostický nástroj měření skupinové komunikace, pak je důležité, jak kvalitní a použitelná jsou data, která sbíráme. V této oblasti jsme zkoumali psychometrické vlastnosti nejčastěji používaných komunikačních škál měřících frekvenci, důležitost i kvalitu komunikace. Zjistili jsme, že škály poskytují hodnocení, které je stabilní v čase (v rozmezí přibližně 3 až 6 měsíců), a také výrazně specificky vztahové, což odpovídá původním předpokladům, že úroveň vzájemné komunikace ve skupině není založena ani na komunikačních vlastnostech jejich členů, ani na přísnonosti či shovívavosti jednotlivých hodnotitelů. Používané komunikační škály se navíc v rámci konstruktové validizace ukázaly jako související, nicméně také vzájemně se doplňující.

V poslední části věnované efektivitě intervencí jsme zjišťovali, zda když se rozhodneme svou komunikaci s blízkými osobami zlepšit, tak to také dokážeme. Naše experimentální studie ukázala, že vlastní závazek vztahující se ke změně kvality komunikace, pomáhá zvýšit naši spokojenost s ní. To naznačuje, že by koučování týmů mělo být vhodným postupem, jak s výsledky sociomapování pracovat v rámci týmové intervence.